

нижчі бюджетні рівні управління. Кожний бюджетний рівень відповідає за фінансове забезпечення відповідних видів допомоги конкретних медичних закладів. Але дане державне зобов'язання, особливо в сучасних умовах, непідкріплене достатнім об'ємом фінансування. Крім того, медичні послуги, надані медичними закладами різних бюджетних рівнів є взаємопов'язаними і в більших випадках дублюються, що призводить до неефективного витрачання коштів на охорону здоров'я. Чекати збільшення фінансування на охорону здоров'я також не доводиться в найближчій перспективі. Тому саме запровадження комерційного рівня обов'язкового медичного страхування за участю страхових компаній є

and similar papers at core.ac.uk

provided by Institutional Repository of Vadym Hetman

ни здоров'я та різних рівнів надання медичного обслуговування з правом добровільного вибору громадянами рівня отримання медичної допомоги, дозволить мінімізувати проблеми у сфері охорони здоров'я і, як слідство, може значно поліпшити якість і повноту надання медико-санітарної допомоги всім категоріям населення з дотриманням вимог щодо захисту прав пацієнтів.

УДК 368.025.3:338.22

П. Ю. Мостовенко,

асистент,

аспірант кафедри страхування

ДВНЗ «Київський національний

економічний університет імені Вадима Гетьмана»

СТРАХУВАННЯ ВОГНЕВИХ РИЗИКІВ І РИЗИКІВ СТИХІЙНИХ ЯВИЩ ЯК ФОРМА ЗАХИСТУ МАЙНОВИХ ІНТЕРЕСІВ СУБ'ЄКТІВ ПІДПРИЄМНИЦТВА

Послідовний перехід нашої країни до ринкової економіки об'єктивно зумовлює зростання потреби у всебічному захисті майнових інтересів усіх суб'єктів підприємництва. Саме наявність такої потреби та реальна можливість її задоволення характеризують ступінь розвитку економіки тієї чи іншої країни, дають уявлення про рівень захищеності майна її юридичних і фізичних осіб. Створення дієвої системи захисту інтересів підприємців та держави, підтримання соціальної стабільності суспільства неможливе без такої ефективної форми захисту, як страхування.

Відповідно до точок зору, таких науковців, як В. Д. Базилевич, С. С. Осадець, М. В. Мних, О. І. Барановський, щодо місця та ролі страхування у процесі суспільного відтворення, страхування виділяють як самостійну економічну категорію, що має свій економічний зміст, який виявляється у комплексі специфічних функцій і видів [2—4].

Одним з важливих видів страхування є — страхування майна юридичних осіб від вогневих ризиків і ризиків стихійних явищ, сутність якого полягає в нагромадженні й використанні грошових і матеріальних ресурсів для здійснення заходів із попередження, подолання або знищення негативного впливу ризиків (пожежі або вибуху) і відшкодування завданих ними матеріальних чи інших збитків.

Метою нашого дослідження є визначення ролі страхування майна юридичних осіб від вогневих ризиків і ризиків стихійних явищ у захисті майнових інтересів суб'єктів підприємництва.

Страхування майна юридичних осіб від вогневих ризиків і ризиків стихійних явищ, вже давно стало однією з умов ефективного відтворювального процесу, його неперервності та безперебійності, — зважаючи на стан розвитку світової економіки і міжнародних відносин, що характеризується ускладненням процесу відтворення, збільшенням масштабів і розширенням інтернаціоналізації виробництва, зростанням розвитку та поширенням ринкового середовища, поглибленням інтеграційних процесів.

У країнах Західної Європи, що характеризуються більш високим рівнем розвитку ринкової економіки, вже давно визнали значну роль страхування майна юридичних осіб від вогневих ризиків і ризиків стихійних явищ, у захисті майнових інтересів суб'єктів підприємництва. Так, на підставі масиву інформації, нами було визначено показники збору страхових премій за даним видом страхування в Європі та в Україні, який на кінець 2011 року складає відповідно, близько 20—25 % і 10—15 % від суми чистих страхових премій за всіма видами страхування на ринку в цілому. На нашу думку, порівнюючи з більш розвиненими країнами Заходу, такий показник є досить непоганим. Щоправда, необхідно зазначити, що досить низьким залишається показник рівня чистих страхових виплат, за даним видом, який складає лише 4 %. Проте, відповідно до статистичних даних, це пов'язане з відносно малою кількістю страхових випадків, по ринку в цілому, а не невиконанням страховиками своїх зобов'язань. Разом з тим у кількісних вираження маємо досить високі показники — врегулю-

вано 6388 страхових випадків, на розгляді залишається лише 22 страхових випадки. Рівень виплат зріс на 40 %, у порівнянні з попереднім роком [5; 6].

Зростання вказаних показників зі страхування майна юридичних осіб від вогневих ризиків і ризиків стихійних явищ в Україні, вказує на зростання рівня активності споживачів (юридичних осіб) та усвідомлення ними ролі даного виду страхування в захисті їхніх інтересів, що призведе до подальшого розвитку страхування в Україні, рівень розвитку якого можна відобразити через показник загального рівня проникнення страхування в економіку держави (обсяг премій у % від загального обсягу ВВП).

Згідно матеріалів дослідження, в Європі, наприклад, такий показник досить високий і стоїть на рівні 6—10 %. Абсолютними лідерами за цим показником є Нідерланди та Великобританія. З іншого боку, в Україні, на кінець минулого року, загальний рівень проникнення страхування в економіку дорівнює близько 0,7 %.

Це значний розрив, що пов'язаний з низьким рівнем достатку в країні (вимірюється у ВВП на душу населення) порівнюючи з країнами Західної Європи, і відповідно витратами на страхування.

Проте, разом з тим, даний показник вказує на значний потенціал зростання рівня страхування в Україні загалом та страхування майна юридичних осіб від вогневих ризиків і ризиків стихійних явищ зокрема.

Список літератури

1. Закон України «Про внесення змін до Закону України «Про страхування» // Урядовий кур'єр. — 2001.
2. *Базилевич В. Д., Базилевич К. С.* Страхова справа: 4. вид., перероб. і доп. — К.: Знання, 2005. — 352 с.
3. *Осадець С. С.* Страхування: Підручник. — К.: КНЕУ, 2002. — 599 с.
4. *Мних М. В.* Страхування: Навч. посібник для студ. вищих навч. закл. — К.: Знання України, 2004. — 428 с.
5. Підсумки діяльності страхових компаній за 9 місяців 2011 року, за матеріалами «Національної комісії, що здійснює державне регулювання у сфері ринків фінансових послуг».
6. Консолідовані звітні дані за 9 місяців 2011 року, за матеріалами Ліги страхових організацій України.